

ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ»

Затверджено на засіданні кафедри
металургії та організації виробництва
Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Запоріжжя 2025

УКЛАДАЧ(І):

1 Харченко Олександра Сергіївна, кандидат економічних наук

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
«Аналітика економічних даних»

Костянтин МОЙСЕЄНКО

Гарант освітньої програми
«Вартісне управління бізнесом»

Ірина ШКРАБАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри

Едуард ГРИБКОВ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Опис курсу. Мета курсу полягає в наданні студентам глибоких знань та розуміння концепції соціальної відповідальності бізнесу (СВБ), її значення та впливу на сучасне суспільство, а також у розвитку навичок впровадження СВБ у практику управління. У сучасному світі бізнес відіграє ключову роль у розвитку суспільства та економіки. Відповідальне ведення бізнесу стає не лише етичним обов'язком, але й стратегічною необхідністю для забезпечення стійкого розвитку компаній. Майбутні керівники-менеджери повинні бути обізнані у принципах СВБ, щоб ефективно інтегрувати їх у корпоративну стратегію та операційну діяльність.

Доцільність вивчення курсу для майбутніх керівників-менеджерів полягає у підвищенні конкурентоспроможності, залученні та утриманні талантів, забезпеченні стійкого розвитку та формуванні етичного лідерства. Компанії, що впроваджують СВБ, мають кращу репутацію, що сприяє залученню інвесторів та клієнтів. Сучасні працівники віддають перевагу роботі в компаніях, які демонструють соціальну відповідальність. Впровадження СВБ сприяє довгостроковій стійкості бізнесу, зменшуючи ризики та підвищуючи ефективність. Майбутні керівники повинні бути прикладом етичної поведінки, що сприяє формуванню позитивного корпоративного клімату.

Вивчення курсу “Соціальна відповідальність бізнесу” є необхідним для формування компетентних, етичних та відповідальних керівників, здатних ефективно управляти сучасними організаціями в умовах глобальних викликів та змін.

Вимоги:

- наявність базових знань шкільних курсів історії, географії, права, суспільствознавства;
- знання основ управління організаціями та персоналом, етики бізнесу, соціальних основ та процесів, корпоративного права та регулювання бізнесу;
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel;
- наявність особистого логіну та паролю в Moodle (для отримання або поновлення слід звернутися до куратора групи).

Програмні результати навчання:

- спроможність пояснювати суть, значення та взаємозв'язок соціальної відповідальності з менеджментом організації, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик соціальної відповідальності як інструмента та об'єкта управління;
- здатність пояснювати принципи і стратегії формування соціальної відповідальності на підприємстві, розкривати зміст її рівнів, чинники і фактори її формування;
- спроможність демонструвати навички ідентифікації факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовищ при формуванні соціальної відповідальності на підприємстві;
- вміння планувати, організовувати та здійснювати аналіз стану соціальної відповідальності на підприємстві, структурувати проблеми та визначати напрями її трансформації відповідно до цілей сталого розвитку підприємства і параметрів зовнішнього середовища;
- вміння ефективно працювати у міжнародному контексті, застосовуючи знання про основні інститути та механізми розвитку соціальної відповідальності на глобальному рівні;

- здатність приймати етичні рішення та впроваджувати принципи соціального підприємництва для вирішення суспільних проблем;
- розуміти та застосовувати принципи і норми права у професійній діяльності, використовуючи соціальне партнерство для формування та розвитку соціальної відповідальності.

Організація курсу, форми та методи навчання.

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.
- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.
- Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій та розв'язання задач різних рівнів, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу; їх відвідування є бажаним.
- Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».
- З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.
- Офіційними каналами зв'язку є електронна пошта та MS Teams з використанням облікового запису @mipolytech.education;
- Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

Мова освітнього процесу: українська, англійська (окремі джерела літератури, фактологічна та інша інформація).

2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Для варіанту вивчення дисципліни як обов'язкового компоненту освітніх програм «Аналітика економічних даних», «Вартісне управління бізнесом»

Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

Сутність і значення соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність як багатогранне явище. Прояв держави через соціальну відповідальність. Рівні формування соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність суб'єктів господарювання. Соціалізація економіки. Рівневий розподіл соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність на глобальному рівні. Інтеграція України у світову систему соціальної відповідальності. Еволюція етапів суспільного розвитку в контексті соціальної відповідальності. Підходи до трактування поняття «соціальна відповідальність». Соціальна відповідальність та корпоративна соціальна відповідальність. Міжнародне керівництво із соціальної відповідальності.

Принципи та види соціальної відповідальності. Підходи до розуміння соціальної відповідальності на рівні підприємства. Сутність основних принципів локальної соціальної відповідальності суб'єктів господарювання.

Функції соціальної відповідальності. Напрями локальної соціальної відповідальності. Термінологічні зв'язки соціальної відповідальності різних ієрархічних рівнів. Категоріальне забезпечення формування соціальної відповідальності.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства

Основні інститути щодо розвитку соціальної відповідальності. Глобальний Договір у сфері прав людини, екології та протидії корупції. Принципи Глобального Договору ООН. Глобальна рада щодо стандартів у галузі сталого розвитку. Український фонд соціальних інвестицій.

Механізм формування соціальної відповідальності суб'єктів функціонування економіки. Взаємодія рівнів механізму формування соціальної відповідальності суб'єктів економіки. Стримуючі фактори щодо реалізації механізму формування соціальної відповідальності суб'єктів економіки та заходи щодо уникнення їхнього негативного впливу. Механізм формування соціальної відповідальності суб'єктів на національному рівні. Алгоритм популяризації соціальної відповідальності суб'єктів економіки.

Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління локальною соціальною відповідальністю

Соціальна відповідальність у системі корпоративного управління. Основні підходи до локальної соціальної відповідальності. Вплив груп стейкхолдерів на формування соціальної відповідальності. Суб'єкти локальної соціальної відповідальності. Вплив напрямів локальної соціальної відповідальності за групами стейкхолдерів на кінцеві результати діяльності підприємств. Синергія впливу локальної соціальної відповідальності на результативність господарювання підприємства. Локальна соціальна відповідальність в металургійному секторі економіки.

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

Інструменти соціально відповідальної політики підприємства. Соціальна програма. Корпоративні соціальні програми. Типи соціальних програм. Види корпоративних соціальних програм. Інструменти реалізації соціальних програм підприємства. Соціальний пакет. Структура соціального пакету.

Соціальне підприємництво як нова форма інституціонального забезпечення локальної соціальної відповідальності. Спільні напрями діяльності локальної соціальної відповідальності та соціального підприємництва в економіці України. Ключові напрями діяльності соціального підприємництва. Передумови розвитку соціального підприємництва. Місія соціальних підприємств. Джерела фінансування соціальних підприємств. Напрями діяльності соціальних підприємств в Україні.

Змістовний модуль 2: Управління підприємством на засадах локальної соціальної відповідальності

Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

Локальна соціальна відповідальність та підприємницька діяльність. Теорії концепції локальної соціальної відповідальності. Рівнева структура видів соціальної відповідальності. Піраміда соціальної відповідальності бізнесу за В.І.Спіранським. Базові соціальності бізнесу. Нормативна локальна соціальна відповідальність. Наднормативна локальна соціальна відповідальність бізнесу.

Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів функціонування економіки України. Середовище формування локальної соціальної відповідальності підприємства. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Організаційні форми інституціонального забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів економіки.

Комітет з корпоративної соціальної відповідальності. Асоціація з корпоративної соціальної відповідальності. Європейська Бізнес Асоціація. Основні цілі Комітету з корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності.

Державна екологічна політика в Україні. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Мета державної екологічної політики. Основні засади державної екологічної політики. Реалізація засад державної екологічної політики.

Соціально відповідальна поведінка споживачів металургійної продукції України. Фактори впливу на соціально відповідальну поведінку споживачів металургійної продукції.

Екологізація виробництва. Механізм реалізації базових вимог щодо набуття статусу виробника органічної продукції. «Зелений офіс» та його загальні принципи.

Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.

Сутність соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки. Соціальна держава. Суспільне призначення соціального партнерства. Суб'єкти соціального партнерства. Об'єкти соціального партнерства.

Механізм формування соціального партнерства. Мета соціального партнерства та її складові. Елементи механізму соціального партнерства. Методи взаємодії соціальних партнерів. Соціальний діалог. Колективні переговори. Контроль за виконанням колективного договору.

Державно-приватне партнерство. Принципи впровадження проектів державно-приватного партнерства. «Зелена книга про державно-приватне партнерство». Ознаки державно-приватного партнерства. Договір концесії. Сфери застосування державно-приватного партнерства. Форми державно-приватного партнерства в Україні. Переваги реалізації державно-приватного партнерства.

Тема 8. Моніторинг локальної соціальної відповідальності.

Нефінансова звітність підприємств. Звіт про КСВ. Звіт про прогрес реалізації принципів Глобального договору. Звіт зі сталого розвитку. Принципи Глобальної ініціативи щодо звітності. Звіт за стандартом AA1000. Порівняння напрямів соціальної звітності у світі та в Україні. Нормативно-правові документи регулювання соціальної (нефінансової) звітності в Україні. «Звіт з прогресу». Рейтинг прозорості компаній щодо соціальної відповідальності.

Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

Оцінка соціальної відповідальності на рівні країни. Оцінка соціальної відповідальності на рівні підприємств. Якісні та кількісні методи оцінки. Міжнародні критерії оцінки локальної соціальної відповідальності підприємств. Схема оцінки рівня локальної соціальної відповідальності підприємства.

Ефективність соціальної відповідальності. Основні цілі локальної соціальної відповідальності підприємств залежно від стадій його життєвого циклу. Варіативні зміни локальної соціальної відповідальності на різних стадіях розвитку підприємства.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності.

Соціальна відповідальність як напрям покращення соціального розвитку. Вигоди, які отримує бізнес від виконання принципів локальної соціальної відповідальності. Переваги, які отримує суспільство від дотримання бізнесом принципів локальної соціальної відповідальності. Переваги і недоліки основних світових моделей соціальної відповідальності. Моделі локальної соціальної відповідальності в США та Європі.

Стратегія розвитку соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Джерела фінансування стратегії соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Ресурсно-результативний аспект стратегії соціальної відповідальності суб'єктів економіки України.

Для варіанту вивчення дисципліни як вибіркового компоненту освітніх програм

Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

Сутність і значення соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність як багатоаспектне явище. Прояв держави через соціальну відповідальність. Рівні формування соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність суб'єктів господарювання. Соціалізація економіки. Рівневий розподіл соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність на глобальному рівні. Інтеграція України у світову систему соціальної відповідальності. Еволюція етапів суспільного розвитку в контексті соціальної відповідальності. Підходи до трактування поняття

«соціальна відповідальність». Соціальна відповідальність та корпоративна соціальна відповідальність. Міжнародне керівництво із соціальної відповідальності.

Принципи та види соціальної відповідальності. Підходи до розуміння соціальної відповідальності на рівні підприємства. Сутність основних принципів локальної соціальної відповідальності суб'єктів господарювання.

Функції соціальної відповідальності. Напрями локальної соціальної відповідальності. Термінологічні зв'язки соціальної відповідальності різних ієрархічних рівнів. Категоріальне забезпечення формування соціальної відповідальності.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства

Основні інститути щодо розвитку соціальної відповідальності. Глобальний Договір у сфері прав людини, екології та протидії корупції. Принципи Глобального Договору ООН. Глобальна рада щодо стандартів у галузі сталого розвитку. Український фонд соціальних інвестицій.

Механізм формування соціальної відповідальності суб'єктів функціонування економіки. Взаємодія рівнів механізму формування соціальної відповідальності суб'єктів економіки. Стримуючі фактори щодо реалізації механізму формування соціальної відповідальності суб'єктів економіки та заходи щодо уникнення їхнього негативного впливу. Механізм формування соціальної відповідальності суб'єктів на національному рівні. Алгоритм популяризації соціальної відповідальності суб'єктів економіки.

Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління локальною соціальною відповідальністю

Соціальна відповідальність у системі корпоративного управління. Основні підходи до локальної соціальної відповідальності. Вплив груп стейкхолдерів на формування соціальної відповідальності. Суб'єкти локальної соціальної відповідальності. Вплив напрямів локальної соціальної відповідальності за групами стейкхолдерів на кінцеві результати діяльності підприємств. Синергія впливу локальної соціальної відповідальності на результативність господарювання підприємства. Локальна соціальна відповідальність в металургійному секторі економіки.

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

Інструменти соціально відповідальної політики підприємства. Соціальна програма. Корпоративні соціальні програми. Типи соціальних програм. Види корпоративних соціальних програм. Інструменти реалізації соціальних програм підприємства. Соціальний пакет. Структура соціального пакету.

Соціальне підприємництво як нова форма інституціонального забезпечення локальної соціальної відповідальності. Спільні напрями діяльності локальної соціальної відповідальності та соціального підприємництва в економіці України. Ключові напрями діяльності соціального підприємництва. Передумови розвитку соціального підприємництва. Місія соціальних підприємств. Джерела фінансування соціальних підприємств. Напрями діяльності соціальних підприємств в Україні.

Змістовний модуль 2: Управління підприємством на засадах локальної соціальної відповідальності

Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

Локальна соціальна відповідальність та підприємницька діяльність. Теорії концепції локальної соціальної відповідальності. Рівнева структура видів соціальної відповідальності. Піраміда соціальної відповідальності бізнесу за В.І.Спіранським. Базові соціальності бізнесу. Нормативна локальна соціальна відповідальність. Наднормативна локальна соціальна відповідальність бізнесу.

Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів функціонування економіки України. Середовище формування локальної соціальної відповідальності підприємства. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Організаційні форми інституціонального забезпечення соціальної відповідальності суб'єктів економіки.

Комітет з корпоративної соціальної відповідальності. Асоціація з корпоративної соціальної відповідальності. Європейська Бізнес Асоціація. Основні цілі Комітету з корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності.

Державна екологічна політика в Україні. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Мета державної екологічної політики. Основні засади державної екологічної політики. Реалізація засад державної екологічної політики.

Соціально відповідальна поведінка споживачів металургійної продукції України. Фактори впливу на соціально відповідальну поведінку споживачів металургійної продукції.

Екологізація виробництва. Механізм реалізації базових вимог щодо набуття статусу виробника органічної продукції. «Зелений офіс» та його загальні принципи.

Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.

Сутність соціального партнерства та його роль у функціонуванні ринкової економіки. Соціальна держава. Суспільне призначення соціального партнерства. Суб'єкти соціального партнерства. Об'єкти соціального партнерства.

Механізм формування соціального партнерства. Мета соціального партнерства та її складові. Елементи механізму соціального партнерства. Методи взаємодії соціальних партнерів. Соціальний діалог. Колективні переговори. Контроль за виконанням колективного договору.

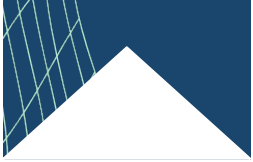
Державно-приватне партнерство. Принципи впровадження проектів державно-приватного партнерства. «Зелена книга про державно-приватне партнерство». Ознаки державно-приватного партнерства. Договір концесії. Сфери застосування державно-приватного партнерства. Форми державно-приватного партнерства в Україні. Переваги реалізації державно-приватного партнерства.

Тема 8. Моніторинг локальної соціальної відповідальності.

Нефінансова звітність підприємств. Звіт про КСВ. Звіт про прогрес реалізації принципів Глобального договору. Звіт зі сталого розвитку. Принципи Глобальної ініціативи щодо звітності. Звіт за стандартом AA1000. Порівняння напрямів соціальної звітності у світі та в Україні. Нормативно-правові документи регулювання соціальної (нефінансової) звітності в Україні. «Звіт з прогресу». Рейтинг прозорості компаній щодо соціальної відповідальності.

Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

Оцінка соціальної відповідальності на рівні країни. Оцінка соціальної відповідальності на рівні підприємств. Якісні та кількісні методи оцінки. Міжнародні критерії оцінки локальної соціальної відповідальності підприємств. Схема оцінки рівня локальної соціальної відповідальності підприємства.

Ефективність соціальної відповідальності. Основні цілі локальної соціальної відповідальності підприємств залежно від стадій його життєвого циклу. Варіативні зміни локальної соціальної відповідальності на різних стадіях розвитку підприємства.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності.

Соціальна відповідальність як напрям покращення соціального розвитку. Вигоди, які отримує бізнес від виконання принципів локальної соціальної відповідальності. Переваги, які отримує суспільство від дотримання бізнесом принципів локальної соціальної відповідальності. Переваги і недоліки основних світових моделей соціальної відповідальності. Моделі локальної соціальної відповідальності в США та Європі.

Стратегія розвитку соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Джерела фінансування стратегії соціальної відповідальності суб'єктів економіки України. Ресурсно-результативний аспект стратегії соціальної відповідальності суб'єктів економіки України.

3 ОБСЯГ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Варіант вивчення дисципліни як обов'язкової

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен						
1.	Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	15	4	4		7
2.	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	12	2	2		8
3.	Організаційно-економічне забезпечення управління локальною соціальною відповідальністю	16	4	4		8
4.	Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	16	4	4		8
Змістовий модуль 2 Управління підприємством на засадах локальної соціальної відповідальності						
5.	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	16	4	4		8
6.	Екологічна компонента соціальної відповідальності	16	4	4		8
7.	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	16	4	4		8
8.	Моніторинг локальної соціальної відповідальності	16	4	4		8
9.	Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	16	4	4		8
10.	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності	11	2	2		7
Усього годин		150	36	36	0	78

тут і далі: Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

Варіант вивчення дисципліни як вибіркової

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен						
11.	Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	15	4	4		7
12.	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	12	2	2		8
13.	Організаційно-економічне забезпечення управління локальною соціальною відповідальністю	16	4	4		8
14.	Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	16	4	4		8
Змістовий модуль 2 Управління підприємством на засадах локальної соціальної відповідальності						
15.	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	16	4	4		8

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
16.	Екологічна компонента соціальної відповідальності	16	4	4		8
17.	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	16	4	4		8
18.	Моніторинг локальної соціальної відповідальності	16	4	4		8
19.	Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	16	4	4		8
20.	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності	11	2	2		7
Усього годин		150	36	36	0	78

** в разі, якщо конкретних бюджет часу для семестру вивчення дисципліни як вибіркової відрізняється від наведеного вище, в робочому порядку викладач може коригувати обсяг та зміст занять.

4 ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

4.1 Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання

Для варіанту вивчення дисципліни як обов'язкової

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього	
Види контр. точок																				
Робота на практичних заняттях			5		5		5				5		5		5					30
Складня індивідуальних завдань								15										15		30
Модульні контрольні роботи									20										20	40
Всього	50									50									100	

Для варіанту вивчення дисципліни як вибіркової

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього	
Види контр. точок																				
Робота на практичних заняттях			5		5		5				5		5		5					30
Складня індивідуальних завдань								15										15		30
Модульні контрольні роботи									20										20	40
Всього	50									50									100	

4.2 Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Оцінка за роботу на практичному (семінарському) занятті оголошується наприкінці заняття і може бути оскаржена одразу ж. Мах 5 балів: <ul style="list-style-type: none"> – студент дав пряму і релевантну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та варіації зміни відповідь на зміну вхідних умов, в т.ч. у вигляді додаткових запитань / зміг стисло формалізувати вербально сутність проблеми за ситуацією, ідентифікувати ключові складові і пріоритети вирішення, запропонував логічне розв'язання (3 бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, здатності комунікувати у команді та під впливом негативних факторів, в т.ч. під тиском викладача та/або групи, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним (2 бали)
Виконання та захист індивідуального завдання	Індивідуальне завдання №1 та 2. Підготовлене есе у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля. Невчасно складене Мах 15 балів: <ul style="list-style-type: none"> – студент підготував есе за ситуаційним завданням, в якому: правильно визначив проблеми, комплекс факторів, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки в разі потреби, представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення; есе структуровано, викладено діловим, науковим або публіцистичним стилем української (5 балів); – есе містить комплексну, логічну і оригінальну пропозицію проблематики ситуаційного завдання аж до міждисциплінарного підходу; використання штучного інтелекту (ШІ) не забороняється, оскільки пропозиції відомих застосунків ШІ суттєво залежать від обміркованої постановки питання і уточнюючих питань; однак в разі, якщо відповідь, отримана з використанням ШІ, не є комплексною або не відповідає за стилем і викладеними позиціями іншим частинам есе або завдання, містить очевидно неправдиву інформацію, то оцінка за цим критерієм знижується (5 балів) – студент під час презентації / захисту есе демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (5 бали)
Модульні контрольні роботи	МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 10 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кількість спроб не обмежується, однак обмеження по часу виконання МКР залишається. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та задач з матеріалу модуля (мах 20 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю. Задачі передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, виконання розрахунків. Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю. При розв'язанні задач оцінюється логіка і обґрунтованість розв'язання, правильність арифметичних розрахунків.

Додаткові зауваження:

– студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ([Академічні політики : Polytechnic \(metinvest.university\)](#))

– оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;

– викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

4.3 Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

	Варіант вивчення як обов'язкової	Варіант вивчення як вибіркової
Форма підсумкового контролю	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів,	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	Якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання;	якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	<p>Якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях;</p> <p>В разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік».</p>	

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці.

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

4.4 Особливі підходи до визнання результатів навчання

– В разі, якщо дисципліна є обов'язковою для здобувача освіти, і він засвоїв повністю або частково відповідні програмні результати навчання під час отримання освіти на попередніх або такому ж рівні (дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» та ін.), то кредити та оцінка з дисципліни може бути перезарахована в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)). Консультацію з даного питання можна отримати у викладача, куратора або гаранта освітньої програми, завідувача кафедри, за якою закріплено цю дисципліну;

– В разі, якщо здобувач освіти обрав цю дисципліну як дисципліну вільного вибору, не зважаючи на той факт, чи вивчалася вона раніше, оцінка та кредити з цієї дисципліни не перезараховуються;

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики соціальної відповідальності бізнесу (наприклад, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самостійно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю.

5 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Н.М. Сіренко, Т.І. Лункіна, А.В. Бурковська. — Миколаїв : МНАУ, 2021. — 216 с.

2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

3. Issues in business ethics and corporate social responsibility : selections from SAGE business researcher. Sage Publications. 2020. DOI:10.4135/9781544397399

4. Moosmayer, Dirk The Sage handbook of responsible management learning and education. Sage Publications. 2020. DOI: 10.4135/9781526477187

Corporate Social Responsibility and the Supply Chain / M. Jedynek. Routledge. [2024]: <https://read.kortext.com/reader/pdf/3002708/v>

Додаткові

1. Теоретичні основи реалізації соціальної відповідальності університетів: препринт (аналітичні матеріали). І. Власова, С. Калашнікова, О. Оржель, В. Рябченко, К. Трима, Л. Червона; за заг. ред. С. Калашнікової та О. Оржель. — Електронне видання. — Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2021. — 161 с.
2. Навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, С. Б. Романишин, Н. О. Вацик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 328 с.
3. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с.
4. Грیشнова О. А., Міщук Г. Ю., Олійник О. О. Соціальна відповідальність у трудових відносинах: теорія, практика, регулювання ризиків : монографія. Рівне : НУВГП, 2014. 216 с.

Web-ресурси

1. Всесвітня рада бізнесу із сталого розвитку (WBCSD). URL: <http://www.wbcsd.org> (дата звернення: 20.08.2025).
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 г. / Організація Об'єднаних Націй. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 20.08.2025).
3. Зелена книга Європейського Союзу. URL: http://www.rspenergy.ru/main/static.asp?art_id=15524 (дата звернення: 20.08.2025).
4. Конвенція ООН проти корупції від 31 жовт. 2003 р. / Організація Об'єднаних Націй. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16 (дата звернення: 20.08.2025).
5. Мережа Глобального договору в Україні : сайт. URL : <http://www.globalcompact.org.ua> (дата звернення: 20.08.2025).
6. Міжнародна організація праці : офіційний сайт. URL: <http://www.ilo.org.ua/Pages/default.aspx>. (дата звернення: 20.08.2025).
7. Міжнародне керівництво із соціальної відповідальності: ISO 26000:2010. URL : <http://www.iso.org/iso/ru/home/standards/iso26000.htm> (дата звернення: 20.08.2025).
8. Глобальний сталий розвиток та корпоративна соціальна відповідальність: Будь стійким: <https://www.coursera.org/learn/global-sustainability-be-sustainable> (дата звернення: 20.08.2025).
9. Бізнес на благо: Основи корпоративної відповідальності: <https://www.coursera.org/learn/business-for-good-fundamentals-of-corporate-responsibility> (дата звернення: 20.08.2025).
10. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 20.08.2025).
11. Національна бібліотека України ім. Вернадського. : веб-сайт. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 20.08.2025).
12. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. : веб-сайт. URL: <https://nlu.org.ua/> (дата звернення: 20.08.2025).
13. Kortext : веб-сайт. URL: <https://kortext.com/> (дата звернення: 20.08.2025).

14. Research4life : веб-сайт. URL: <https://portal.research4life.org/> (дата звернення: 20.08.2024).

15. Інституційний репозитарій ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» : веб-сайт. URL: <https://dspace.mipolytech.education/home> (дата звернення: 20.08.2025).

16. Центральна державна науково-технічна бібліотека гірничо-металургійного комплексу України : веб-сайт. URL: <http://cgntb.dp.ua/> (дата звернення: 20.08.2025).

6 АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

– **Академічна недоброчесність** вигляді академічного плагиату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – **відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.**

– В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу.

– Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

– Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

– Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

– Використання ШІ не заборонене, разом з тим, воно має здійснюватися відповідально і з урахуванням «живих» політик щодо використання ШІ в Університеті: студент відповідає за повноту, вірогідність інформації, яка була згенерована/знайдена з використанням великих мовних моделей, здатний ідентифікувати у відповіді, яка частина інформації отримана з використанням технологій ШІ, а що є його власним здобутком/позицією.

– Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: [Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://metinvest.university/uk/academic-policies)